

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Ogravnštvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Carigrad 26. oktobra. Šefket paša se pripravlja, da bi rusko kavalerijo iz Teliša propodil. — Mehemet Ali je imenovan za komandanta vojsk v Hercegovini, Bosni in Novem pazaru. — Telegram Muktar paše poroča, da so bili trije ruski polki jezdecev z artilerijo, ki so od Karaugana na Zevin marširali, tepeni in so se proti Mileduzu nazaj potegnili. — Mehemed, sin Šamilov, ki je bil v Aladžadagu od Rusov cerniran, prišel je z oddelkom Čerkesov v Horenduzu pod Karsom. Ismail paša se je zjedinił s Muktarjem, a Rusov nij srečal.

Vojska.

Vojvoda Sergej Leuchtenbergški, kateri je na rekognosciranji pred cesarjevičovo vojsko od turškega svinčenega zrna v čelo zadet u bit padel, je rojen 1849 l., sin carjeve starše sestre. Na ruskem carjevem dvoru bode deset dnij dvorno žalovanje. Smrt jednega uda carske hiše v tej vojski nareja dinastijo le še bolj v ruskem narodu popularno, pa tudi jamči, da bode Rusija hotela na vsak način vse doseči, za kar je v boj šla.

Pri Telišu in gornjem Dubniku, na cesti od Plevne v Sofijo, je ruska zmaga večja, nego smo včeraj po pomanjkljivo stiliziranem našem telegramu soditi mogli. Rusi so namreč, kakor čitamo, tu ujeli 1. pašo, mnogo oficirjev, 3000 vojakov in cel polk konjikov. Ruske izgube so, to se ve, tudi znamenite. Gurko je imel en del garde pridrajane. Sicer denes Turki pravijo, da se Šefket paša „pripravlja“ Rusom Teliš zopet vzeti, ali to je le „turško pripravlanje.“

Listek.

Na naših gorah.

(Povest iz šestnajstega stoletja, spisal Liberius.)

XIV.

(Dalje.)

In v resnici, oni večer je pretrgal Konrad vezi, ki so ga vezale na novo verstvo, sklenil je začeti drugo življenje, podati se k svojemu očetu, prositi ga odpuščenja, da pripeljati s soboj blago deklico, da ju blagoslovi, da jo sprejme za svojega novega otroka.

O nameni, koliko vas je storjenih, prisege, koliko priseženih, novih potov, koliko odmerjenih, a zopet koliko izpolnenih, koliko nepremakljivih, koliko potovanih!

In ti, v veselji se žaleča deklica, v sreči se zibajoči mladenič, vživaj te lepe, najlepše trenutke, ki ti sijo še v obljubah, v zidanji

Če se iz Azije potrdi turška vest, da se je Ismail-paša zjedinił z Muktarjem, posrečilo se bode Turkom dalje časa varovati Erzerum, nego bi ga bili sicer mogli. Vsakako pa pride kmalu do druge bitke.

Kakor se poroča iz Bukarešta 24. okt. se je zopet začelo streljanje na Plevno. Bombardovanje se je pričelo v noči mej 23. in 24. in je trajalo do ene ure po polu dne 24. t. m. Sploh so mislili, da je to uvod naskoku, osobito pa še zaradi tega, ker je bila 2. rumunska divizija zamenila 4., katera je doslej bila v prvem redu ter je pred nekaterimi dnevi pri napadu na turško reduto Bukovo imela slabo srečo.

Dopisnik v „Daily News“ je poslal temu listu popis bitke pri Aladžadagu, ki se je bojevala 2. oktobra, in iz katerega pričujemo to-le zanimljivo epizodo: Štab se je vrnil nazaj na Avljar-goro ter stopal po potu, ki so ga pred kratkim Turki napravili za posadko na velikej Jagnje-gori. Ko so šle razgoro mimo nas, so zapovednika pozdravljale kompanija za kompanijo, a on jim je nazdravljjal in voščil „dobro srečo“. Ko smo prispeli vrhu strmin na grič, ležal je ondi mlad grenadir, ki je vzdihoval, hoteč glavo prizdigniti ter jo podpreti s komolcem, da bi lažje odgovarjal generalu na razna vprašanja in tolažilne besede njegove. A kmalu je tako obnemogel in oslabil, da je zaprl oči in zopet nazaj omahnil, dočim je kri iz rane na ledjih še zmirom tekla. Malo naprej ležal je uprav preko pota mrtev Turek, katerega smo se morali idoči dalje ogibati. Dospešim na površino Veliko-Jagensko, odprl se je pred našimi očmi strašansko pogled. Vsi rovi in nasipi okolo na okolo so bili prenapolnjeni s turškimi mrtveci. Skoro vsi so bili dobili kroglice v glavo, ker je ostali život branil nasip. Kakor

so bili pali so ležali, na trebuhu ali vznak, jeden poleg drugega, ali vrhu njega. Črnc, kažoč svoje bele zobe, bil je zavaljen navzkriž po belokožcu, ter je stegal svoji dolgi roki nad skalovito brezdno. Nekateri so tudi še po smrti bili videti pravi divjaki in neusmiljeniki in so grozno tiščali vkupe pesti ali kazali strašno spačen obraz. Zopet drugim se je na mrtvem obličji videl nekakov mir, skoraj taki so bili nekateri, kakor da so okameneli. V nekovej jami sedela sta jeden k drugemu obrnena dva softa, katera je bilo na tem lehkopoznati, da si sta bila opravljena po vojaški, da sta imela okolo svojih fesov obvit bel trak. Jednemu je kos granate razbil črepinjo in iz gujusne rane je še lezla kri z možjani. Drugi je bil zadet v sence. Oba je ukončala najbrž jedna granata. Do stotine ubitih je ležalo križem po rovih, drugi sem ter tja po rebri. Ko smo bili prišli na vrh, bili so Rusi ravno nehali pokopavati svoje mrtvece in so pospravljali z bojišča ranjenike, ter odveli ujetnike. Blizu 140 Turkov je bilo ujetih. Nekov vojniki nam je pripovedal o Kari Fatimi, turškej „orleanskej devici“, da je storila žalosten konec. Krogla jo je neki zadela ravno v srce, pristavil pa je, da leži mrtva v nekem pripljenem šatoru. Izpremljan od jednega oficirja sem zastoj hodil okrog in je iskal, a najti je nij bilo. Pozneje so zatrjevali nekateri, da so turški ujetniki preprosili ruske vojake, ter so jo ti brž zagreblili. Po številu šatorov, katere so Rusi priplenili, soditi, je bilo na griču do 450 mož posadke. Mej ubitimi našli so dva turška oficirja. Jeden od njiju je stal po konci naslonen na nasip, ter je naprej molil desno roko, kakor da hoče svoj revolver izstreliti. Drugi, velika in debela osoba, ležal je vznak pred svojim šatorom. Smrt ga je dobitela prej nego si je

zlatih gradov, vsaj kdo ve, če ti ostane posled kaj družega, kot temne razvaline na posek, na oblake zidanih poslopij, zibajoči grobi pokopanih nadej in upov.

Po zadnjih dogodbah je jela gosposka zopet ostreje postopati za krivoverci in sejalcinove vere, kajti glas, da posebno po Notranjskem nevstrašeno sejejo peklensko seme, se je raznesel kot blisk po okolici in na daleč okrog do glavnega mesta.

Ko se prepriča naš mladi znanec, da mu žuga nevarnost, izpoznal je, da je najboljšee, ako se, kar najhitreje mogoče, odtegne javnemu življenju.

Neko jutro potem je stopal po samotnej cesti proti bližnjemu trgu človek, kateremu se je brala globoka zamišljenost na obrazu in povsod.

Bolj ko se je bližal zidovju, bolj so se mu mračile oči. Več potov je postal, potegnil

z roko po resnem čelu, kakor da bi si bil hotel zbrisati neko neprijetno misel iz glave, govoril nerazumljive besede sam s soboj in zopet hitreje dalje korakal.

In ta potnik je mladi pridigar. Ljubezen do Gizele, prepričanje, da se podirajo njegove najlepše nadeje, da je izginilo veselje in sreča od njega, kar se je vdal zapeljivim ukom, ga silijo vrniti se zopet skesanim srcem v očetovo hišo, sprijazniti se s sivolasim starcem, začeti novo življenje.

Stari Cestar je sedel isti dan zopet, kakor mu je bila navada, sam v zgornjej sobi. Na obrazu se mu je bralo, da je stoprv ozdravel nevarne bolezni, katera je sledila zadnjim dogodbam. Težko in s krvavečim srcem se je vdal v svojo osodo, iztrgal iz prsij zadnji čut, zadnji spomin na človeka, ki mu je uničil zadnje veselje, zadnjo vez, ki veže starega očeta z njegovim otrokom. Kako dolgo je

mogel obleči sukno, ki si jo je bil le vrgel preko ramen.

Iz Adrijanopelja se piše 16. t. m.: Turki se vedno pripravljajo za vojsko ter oborožujejo. Skozi naše mesto vozijo vsak dan živež in strelivo. Rusi so se baje prikazali pri Orhanju v velikem številu ter so pretrgali zvezo s Plevno. Turška vlada želi in dela na to, da pomnoži vojsko v Plevni in Orhanju. Včeraj je šlo preko Adrijanopelja v Sofijo 3000 dobro oblečenih in oboroženih vojakov. Po zanesljivih virih je zdaj v Sofiji 6000 ranjenikov, v Tatar-Bazardžiku 2000, v Filipopelju 3000, v Adrijanopelju 3600 in v Carigradu 7000. Nekaj tisočev mož, ki so ozdraveli za ranami, so poslali zopet nazaj k vojski. V Plevni je menda 6000 ranjenikov. Vsak dan pričakujemo v Adrijanopelju sanitetnih voz in nosilnic, katere izpremlja bivši avstrijski štabni nadzdravnik dr. Br. Mundy. Omenjeni zdravnik je tudi pripravil poseben vlak za ranjenike, ki sestoji iz 15 vozov, v katerih se lahko kuri. To vse je že izgotovljeno in on sam tudi nadzoruje vse.

O turške nerednej vojski se iz Monastira piše „Pol. Cor.“ 4. t. m.: Bašibozuki so za zdaj nehali prihajati in še le zdaj so očite tožbe o slabem obnašanju te vrste vojnika mej potom. Pred vsem nij jasno, zakaj ta krdela vsak dan komaj po jedno uro hodá daleč pridejo ter kreneč s prave poti hodijo po bližnjih vaseh in trgih, kjer si iščejo imovitejših kristijanov. Prikaže se najprej tropa teh konakadžev (preskrbnikov stanovanj), ki šteje 20 do 60 mož. Ti se dolgo pogajajo z vaščani, kateri jim naposled morajo nekaj tisoč grošev plačati. Kadar do tega pride, da se ostala vojska zares nastani, je zopet dovolj sitnostij. Capini, ki se jih več obleka ne drži, zahtevajo najboljših jedil in pijač. Tu je treba strašno mnogo prirejevati, piščance, jagnjiče in koštrune peči, štruklje, ki jim pravijo „halva“ méstiti. Močnatih jedij, kave in žganja mora biti toliko, da ga je preveč. Ako nema ubožen kmet doma medu in sladkorja, prinesiti ga mora iz daljnih krajev ali pa poslati ponj. Tako si vedo postreči ti divjaki turški. Kar se tiče raznih drugih potrebščin, mora gospodar navadno razven obilnega živeža bašibozukom dati tudi gotovega denarja. Zahteva se od njega vsota, ki je razmerna premoženju ter znaša često mnogo stotin pijastrov, katere mora dati kmetič radovoljno ali pa se silo. Tatvina je pri njih na dnevnem redu, zmirom in povsodi, ter je ropanje nekako ure-

jeno pri njih. Jemlje se namreč vse; kar je dobiti in se da odnesti, naloži se na konje, perilo, obleka, črevlji, kuhinjska posoda, jestvine itd. in vse odpošljejo takoj v domovino. Takove transporte zmirom izpremlja nekaj izmej njih, kateri pa imajo toliko opravka, da so neprestano na potu od vojske do doma in od tam zopet nazaj.

Končni vspeh vojne.

„In bellis spes optima est causae jus.“ — Vspeh v vojski se naj bolj naslanja na pravičnost reči —, tako govori znameniti pisatelj mejnarodnega prava Hugo Grocij. Tako se mora tudi sedanja vojna po mnenju „Rus. Mira“ končati uspešno že zaradi tega, ker je njen namen velik in svet.

Po vsej Evropi vedó sedaj, da Rusija ne ostane že na pol pota, naj bo slučajnost in trud daljnih okoliščin kakoršen hoče. Ruski narod ima več vstrajnosti, stanovitnosti in eneržije, kakor mislijo na zapadu, in ko si je enkrat postavil zadačo, izpolniti veliko delo, izpolnil ga bode do konca, ter se ne da motiti ni z začasnimi nezgodami, ni z vnanjimi političnimi zaprekami.

„Ruskij Mir“ meni tudi, da je položaj Evrope sedaj za Ruse bolj pripraven, kakor prej kedaj. „Države gledajo nezaupno ena na drugo, in ne morejo nikakor misliti, da bi se mešale v daljno borbo na jugu. Germanija srpo gleda na Francijo in Avstrijo; Italija neutrudljivo preži na Avstrijo in Anglijo: vse Slavjanstvo se pa ozira z upom na veliko Rusijo, popolno svobodno v svojih vojnih delih.“

Nazadnje se bodo vendar le ustanovile na jugu neodvisne slovanske države, v podporo in zaslonbo vsega našega slovanskega roda in tudi — slovanske Avstrije!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. oktobra.

V **državnem zboru** je interpeliral 26. okt. Oberleitner zaradi pretrganja colnih obravnav z Nemčijo, baron Zschok pa zaradi zaplenjenja železniških šin, namenjenih v Rumunijo.

Na **Dunaji** je zdaj trgovinsko političen položaj predmet vladnih razgovoranj in konferenc. Ogerski minister Trefort je bil zaradi tega na Dunaji. Sklenilo se pa baje nij nič. Videti je, da gospodje ne vedo prav, kako bi iz zmešnjav ven prišli. Sicer so pa stvari res zamotane in brez oficijalnih dat teško umljive.

Na **Ogerskem** je vest, da je Nemčija pretrgala pogovore glede trgovinske colne zveze, jako osupnila. „Nemzeti Hirlap“ pravi, da Ogerska ne more prenašati avtonomne tarife, temuč bi z njo na beraško palico prišla.

Vnanje države.

Iz **Srbije** se telegrafira dunajskemu listu: Vse je sam mir, kar pa ne izključuje, da če Rusi pri Plevni zmagajo, zopet vojevodstvo prevlada. — Zdaj pa toliko vemo kot prej.

Iz **Peterburga** se piše „W. A.“: Zmaga nad Muktarjem je prišla ob pravem času, da nezadovoljstvo o vojevodstvu ohladi. Srečen vspeh se generalu Obručevu pripisuje, jednemu naših najučenejših generalov, profesorju na nikolajske akademiji. Rusk patriotizem se lepo kaže v skrbi in požrtvovanju za ranjence in za življenje vdov in sirot padlih vojakov.

Na **Francoskem** je položaj jako napet. Ministerstvo neče odstopiti. Mac-Mahon mu daje prosto roko. Republikanski časniki pa so jako energični. Oni zahtevajo, da se odstavijo vsi uradniki, ki so zoper republiko agitirali.

Iz **Londona** poroča „Pol. Corr.“ sluh, da je poslanik Layard na sultanovo željo pri lordu Derbyju povprašal, ali bi ta bil pri volji pomoči, da se razgovor o miru začne. Derby je obljubil, da bode Anglija pri Rusiji posredovala.

Domače stvari.

— (Seje ljubljanskega mestnega z bora) se je 26. okt. udeležilo 24 občinskih svetovalcev. Navzočni so bili tudi gospodje, katerim je bila v poslednji seji dana pravica meščanstva. Župan jih je v nemškem in slovenskem jeziku pozval, naj stopijo v krog občinskega svetovalstva in prisežejo izpolnjevati meščanske dolžnosti. — Pri točki dnevnega reda o prodaji mestne hiše št. 4 v Šelenburgovih ulicah se je vnela dolga debata, katere so se udeležili gg. Regali, Schrey, Kaltenegger, Horak, Schöppl. Skleneno je bilo končem, sprejeti ponudbo ljubljanske hranilnice, ki ponuja 25.000 gold. za hišo, ako bode erar njeno dozdanjo hišo kupil. Hranilnica se zaveže, da bode v dveh letih pomaknila hišno fronto v ravno linijo nazaj. Hranilničin ofert mora potrditi občni zbor hranilničin, mestnega zbora sklep pa postava deželnega zbora kranjskega. Daljšo debato je tudi prouzročilo poročilo o razpostavljenji kipa sv. Janeza v cerkvi sv. Florijana. Ta statua, ki ima baje umetniško vrednost, bila je prej na črnovškem mostu, deželni odbor jo je dal mestu, ležala pa je tam dolgo v kleti. Zdaj je g. župnik sv. Jakoba pripravljen sprejeti jo v cerkev sv. Florijana, če mesto stroške pre-

premišljeval, kako se obotavljal, izreči odločilno besedo, izbrisati iz poslednjega poročila svojega otroka, a zadnja dogodba, sramota, katero je učinil sin poštenej hiši, primorala sta ga v nepremakljivo dejanje.

Starček se zgane zdajci in povzdigne obraz, na katerem so globoko utisnene solze prečutih nočij in zagleda pred soboj — prokletega sina.

Zamolkel glas se izvije pri tem pogledu iz starčevih prsij, kakor pred strupenim gadom se obrne v stran in si zakrije obraz.

„Gorje mi, gorje, trojno gorje, umoriti očetovo srce, in potem se šaliti z njim, iskati čutil, katera so poteptana v nečesti in strupu,“ vsklikne starček potem in hoče zapustiti sobo.

V tem trenutku zbledi zopet prej žareče sinovo lice.

„Oče, še enkrat kličem, ne izdajajte lastnega sina brezupu, dovolj je, če ste ne-

srečni sami, preveč je za oba,“ kriči zdajci z obupnim, zamolklim glasom Konrad in omahne na stol.

„Prepozno je, prepozno! Izgovoril sem zadnjo besedo, oddal vse, pozabil tebe, pozabil sebe in si ohranil le strašno temo, spomin, da proklinja vsa dežela mojega sinu.“

„Pekel in nebesa, kaj je to? Starček, lažeš, reci, da lažeš! Ti nisi pozabil svojega Konrada — nisi umoril z njim tudi nedolžnega otroka — njegove Gizele,“ vsklikne sin, vije z rokama, hoče objeti še enkrat očeta, a poslednji ga pahne, morda nevedoma, od sebe.

„Prepozno je, prepozno, praviš starček, prepozno pomagati, odpustiti lastnemu sinu. A, povem ti, da nij prepozno zavreči spokorne misli, da je še čas povzdigniti glas zaničevanja, osramotenja vsega, kar žije v tvojej veri, ki se zove vera ljubezni. In tvoj sin pa kaže

stoprv zdaj zatiranemu ljudstvu pot iz temote in duševnega tlačenja,“ pravi posled resno in mirno mladenič in zgine za vratmi.

XV.

Misleci in modrijaki pravijo, da nij hujšega nego misel, da smo goljufali in goljufamo samega sebe, da se nam podirajo sklepi in nadeje, za katere smo se trudili tolikanj let, in da smo si v tem krivi sami v največji meri. In to je naravno. Kajti, koliko potov spoznamo, da smo si sami največji sovražniki, da si kopljemo sami grob, jamo svojim visokoletečim, toliko obetajočim mislim. In gorje onemu, ki zagleda v samem sebi pogubo, ki zre in primerja ter vidi, da nij vrnitve, da mu tudi poboljšanje ne koristi več. V takem položaju se izgubi toliko značajev, toliko mož, ki bi bili sicer kinč svojemu imenu in svojim, in v takej razmeri je bil mladi pridigar.

voza in postavljenja trpi. Odsek je predlagal, naj se kip izroči, in župniku dá za postavljenje 100 gold. — G. Klun želi, da bi se kip postavil kje na javnem prostoru, na pr. na Bregu, ker je cerkev sv. Florijana malo odprta. O tem govore še dr. Ahačič, Bürger, Keesbacher, Horak, kateri poslednji naglašajo, da je kip uže oškodovan in torej nij za na prosto izpostaviti. Sprejet je bil potem odsekov predlog. — Pri poročilu stavbenega odseka, o postavljenji podstrešja za mokaarje, kakor ga je bil prej občinski svetovalec Regali sprožil, naznanja referent Ziegler, da bi najbolj kazalo zaprte štante za trideset mokaarjev narediti, kar bi stalo 8500 gld., pa bi se ti štantje v najem dali mokaarjem po 50 gld., ali kakor bi se pogodilo, na leto. O tem govore dr. Bleiweis, Regali, Bürger, Schöppl, Kaltenegger in sprejme se nasvet, da mestni zbor pritrdi principijalno zidanje zaprtih kolib za mokaarje. Gledé izpeljave bode magistrat še enkrat poročal, kadar se z mokaarji dogovori. — Župan potem odgovarja na interpelacijo Regalijevo, glede ropota, ki ga po mestu uže na vse zgodaj delajo z žvenkljanjem prodajalci premoga ali kamnitega oglja. Župan pravi, da je prepovedal pred osmimi zjutraj zvoniti, sicer pa ukazal, da prodajalci ne smejo več ropota delati, nego je za oznanjenje blaga potreba.

— (Filharmonično društvo in slovenski pevci.) Prejeli smo z ljubljansko pošto sledeče pismo:

„Geehrter Herr Redacteur!

Leider wurde ich auf den Slovenski Narod zu spät aufmerksam gemacht; ich kann Sie daher, beziehend auf Ihr Blatt vom 19. d. M., erst heute ersuchen, sich gütigst folgendes ad notam zu nehmen. Slovenski Narod überrascht seine Leser, besprechend die Gurkfelder Feier, mit der Neuigkeit, dass $\frac{3}{4}$ der Mitglieder des Männerchors der philharmonischen Gesellschaft aus Slovenen bestehe und beklagt sich darüber, dass bei der Liedertafel nur deutsche — keine slovenischen Chöre gesungen wurden.

Die Behauptung, dass $\frac{3}{4}$ des Chores Slovenen sind, wird schon durch den Umstand zu Genüge wiederlegt, dass nur deutsche Chöre, darunter Otto's herrliche Komposition „das treue Deutsche Herz“ vorgetragen wurden, — oder halten Sie es für möglich, dass die $\frac{3}{4}$ Slovenen-Majorität (risum teneatis) Ihres Herrn Gurkfelderkorrespondenten sich eines solchen „Verbrechens“ hätte schuldig machen können?

Zu Ihrer Beruhigung sei es gesagt, dass die in Gurkfeld vorgetragenen Gesänge nicht im mindesten Gefahr liefen durch slavische Vocalisation beeinträchtigt zu werden; denn nur deutsche Kehlen waren es, denen der Sang entströmte,

Poklic, kateremu služi z največjim navdušenjem, mu vzame nepozabljivo deklico, vrnitev v njega prejšnje življenje mu zabrani oče, ki ga proklinja, ki ga je izbrisal iz svojega zadnjega poročila.

Na desno, na levo, spredaj in zadaj puščava, kjer mu ne blešči družega, kot morilen spomin, strašen spomin, da si je kriv tega sam, čisto sam.

Naravno je, da mu zledeni zopet srce, da se vleže strupeno zaničevanje vsega, kar mu je bilo nekdanj sveto in drago, kakor gad v njegove prsi —

In Gizela, nekdanja Gizela dozdeva se mu sama neizprosljiva orjakinja, kaznovalka njegova. Vsaj tudi ona misli, kakor njegov oče, kakor vse, ki ga izdaja in proganja — ne ljubi ga, ne more ga ljubiti, vsaj prava ljubezen ne računi, ne sodi, ne tehta in primerja, — temuč pije z vsacim dihlijajem srečo,

sowie es nur deutsche Kehlen waren, welche den philh. Männerchor auf diese Stufe gebracht haben, die er allseits geachtet gegenwärtig einnimmt, und Deutsche werden ihn auf dieser Höhe auch ohne slovenischen Succurs zu erhalten wissen.

Diess zur Beleuchtung obiger „Dreiviertel-Slovenen-Majorität“ des philh. Männerchores. Mit Vorzüglichlicher Hochachtung
ein deutscher Sänger.

Laibach am 25. Oktober 1877.“

Priporočamo slovenskim pevcem, ki so v filharmoničnem društvu, naj to pismo dobro preštudirajo; priporočamo ga tudi podpornim udom filharmoničnega društva. In, če nij drugače, prinesemo prihodnjič imena teh nepotrebni slovenskih udov, od „deutsche Kehle“ gospoda Čeha Nedveda počenši do poslednjega pevca. Iz tega pisma Slovinci in Čehi, ki so v tem društvu, lahko vidijo jasno, kakor bi z roko potipali, kakó močno jih — spoštujete oni Nemci v društvu, katerim pomagajo. Sicer pa stavimo našim ljudem narodni ponos tega „nemškega pevca“ prav v izgled. To je nemšk narodnjak, kakor bi mi vsi morali biti slovenski.

— (Politično društvo „Edinost“) za tržaško okolico bode imelo 4. novembra prvo nedeljo po Vseh svetih svoj občni zbor v dvorani tržaške čitalnice točno ob 10. uri dopoludne. Dnevni red: 1. Berilo in potrdilo zapisnika zadnje seje. 2. Predlog, da se sestavi deputacija iz odličnih mož vse okolice, kateri pojasnijo mestnej komisiji razmere in potrebe okoliških delegatov na mestu novih županov (capi distrettuali). 3. Poročilo: Splošne želje, naj se zida narodni dom. 4. Protest magistratu, ker ne spolnjuje ukaz c. k. namestništva, s katerim je bilo zaukazano, da morajo biti oklici in naznanila po okolici slovenski. 5. Posamezni nasveti gg. udov. Ker je reč jako važna, vabi odbor vse čestite ude, da se v obilici vdeležé zbora in pridejo pred deseto uro.

— (Društveno življenje v Trstu) postaje živahneje, rojanska čitalnica je sezono odprla, tržaška tudi denes; treba je skrbeti, vzlásti v pozimskem času, da se narodno gibanje čisto ne poleže. Slovinci v Trstu, piše „Edinost“, premalo skrbe za družabnost in društva; tržaška čitalnica, ki je z vsem, kar treba, preskrbljena, sredi mesta, nij obiskana, kakor bi bilo pričakovati. Mladi naši gospodiči se vedno ustijo, da so Slovinci in to posebno v krčmi, ko ga je nekoliko preveč v glavi, ko pa v društvo pridejo, dvorijo radi po laški goscipam, na narod jemljo premalo

kakor bučela med iz trnjevega in cvetličinega cveta.

Tako je mislil, tako govoril pridigar oni zadnji večer, ko je sedel z Gizelo plah in skrivaje se, kakor ropar, pred belim dnevom in lastno senco. Vsaj proganjanje svetlobe in svobode se je pričelo vedno huje. Vse sile so se napele, oprostiti deželo in ljudstvo novoverstva.

Gizela je slonela tiha in bleda kakor mramor poleg njega in zatrjevala, da hoče deliti največje gorje z njim, le svojega prepričanja, svoje vere, edinega premoženja, ki ga ima, ne more zatajiti.

In tako se ločita, brez poslova, brez misli, da sta sedela nocoj, kdo ve, če ne zadnjikrat skupaj, pokopala ono sladko — ljubezen, ki je imela le trnje za nju, katerej se stavijo nepremakljive zapreke.

(Dalje prih.)

ozira. Trgovski pomočniki so v tej stroki do malega najbolj oglašeni. Listov ne čitajo skoro nikoli, rajše o prostem času po kvartah sežejo in zapravljajo tako čas duševnega izobraževanja. — Naši premožnejši Slovinci v Trstu so neka posebna kasta, koliko bi oni lahko za narod storili, koliko bi pripomogli, pa uzrokov in osobnega mrzenja je toliko, da je sramotno vse naštevati. Redke so žrtvene moči, katere brez nevolje rade za narodno stvar pripomorejo in z srcem priskočijo v pomoč, drugim je le dobičkarija na mari, in račun-ska plahta zakriva pogled v nesrečni narod, da ne vidi in ne čuti; takih dobičkarjev je ogromno število.

— (Iz Gorice) piše „Soča“. Kakor po drugih škofijah, je tudi v naši začelo pomanjkavati duhovnikov. Naše semenišče bi lahko sprejelo 110 duhovskih odgojencev, a letos jih prehranjuje samo 37 in ti spadajo pod tri škofije: Goriško, Tržaško in Krško. Drugi šolski zavodi imajo tudi vedno manjše število dijakov.

— (Iz Trsta) se nam poroča: Judovski ubežniki iz Kazanlika so se 25. t. m. pripeljali v Trst in so bili, 326 jih je, v tukajšnji judovski šoli vkvartirani. Baje, da so tožili, kako so jih Bulgari hudo postili. Nij čudo. Judje so bili špicliji in ovaduhi Turkov in so povsol zavratni element.

— (Tržaška dogodba.) Te dni je prišel nek Furlan iz Bukovine, dva njegova domorodca, katerih v Trstu vse mrgoli, ga zapazita, poznala sta uže od prej, da je bolj neizveden, ter sta se namenila dobro ga ožmeti. Kako se imaš? dobro došel, koliko si kaj prihranil v Bukovini? ga hitro vprašata. Hvala Bogu, reče, imam 250 gld. v mošnjici, dobro si se držal, mu ročeta. Bolj zviti mu začne pripovedovati, da je prav zdaj veliko podedeloval in da je prišel v Trst, da malo veselja vžije s prijateljem; hodi z nama, in hajd proti sv. Ivanu v borštek, tako se imenuje obrasli holmec s pivarno. Ko tja dospè, pravi bolj zviti, tu nij varno nositi toliko cekinov pri sebi; da mi jih kak Tržačan ne potegne, jaz jih hočem zakopati in res so zakopali v šumi stvar, podobno cekinom, pa so bile same igralne tutke. Ko se vračajo iz krčme v Trst, mu reče oni, ki je podedeloval toliko novcev: Brate, bojim se, da ti to ovadiš, jaz ti ne zaupam, ta se huduje in čudi, pa nazadnje da za poroštvo svojemu prijatelju mošnico z 250 gld. da ne ovadi ali vzame cekinov; ali ubogi še denes čaka mošnjice in bo še čakal, da se bo naveličal.

Razne vesti.

* (Obsojena špijona.) Iz Dunaja poroča telegram, da sta bila pri tamošnji sodnji predvčeranjem obsojena znana pisarja Nachtnebel in Zoller, ki sta iz arzenala prodala skrivnost, kako se novi naši Uhacijevi kanoni lijó. Prvi bode sedel 4, drugi 2 leti.

* (Umrl) je graški profesor Michel.

* (Grozovita nesreča) se je v Rusiji pripetila minoli mesec na reki Volgi. Konec meseca je somenj v Astrahanu in gre po Volgi ogromno število parnikov na somenj. 28. septembra ob 10. uri po noči trči parnik „Kormelec“ v veliki parnik „Boris“, kateri se je pogreznol; od 4000 ljudi, ki so bili na parniku, utonilo je le 180, druge so rešili, ker se je to tik mesta Makorief pripetilo.

* (Najnovejša moda) je iznašla nekakove naušnice, to je iz kavčuka napravljene luščine, ki se potegnejo čez ušesa ter so navadno rudače barve.

* (Gozdni požari,) podneteni po on-dotnih Arabih, so v Algiru napravili za 125 milijonov frankov škode.

* (Na otoku Zanzibarskem), ob vzhodnej Afriki, so prebivalci, ko so nedavno tega prejeli iz Amerike nekaj sodov petroleja, misleči, da imajo žganje, vsega izpili, pri čemer so oni, ki so hoteli izkušati, koliko ga mogo "prenesti", smrtno oboleli.

Umrli v Ljubljani

od 23. do 26. oktobra:

Marija Landerl, kavarnarjeva soproga, 34 let, za mrzlico. France Pezdič, hišni gospodar, 74 let, za kapjo. Albina Cirar, mizarjev otrok, 8 mesecev, za pljučno vodenico. Urša Bregar, ubožica, 73 let, za vodenico. Matej Slovska, delavec, 40 let, za sušico.

Tržne cene

v Ljubljani 27. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 59 kr.; — reš 6 gld. 34 kr.; — ječmen 5 gld. 53 kr.; — oves 3 gld. — 25 kr.; ajda 6 gld. 17 kr.; — prosó 5 gld. 85 kr.; — koruza 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 04 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — maast — gld. 80 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 74 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 56 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 94 kr.; — slame 1 gold. 70 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 27. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	85	"
Zlata renta	74	55	"
1860 drž. posojilo	110	—	"
Akcije narodne banke	836	—	"
Kreditne akcije	213	10	"
London	117	70	"
Napol.	9	48	"
C. kr. cekini	5	64	"
Srebro	104	60	"
Državne marke	58	25	"

Kristina Zabukovič

prporoča p. t. občinstvu svoje nove

ozaljske in vezenino

v Ljubljani v židovskeji ulici, šte. 5. Ona prodaje tudi echarpes za dame in sploh vse, kar se za ženske oprave potrebuje. Blago je vrlo dobro, a cene nizke.

Sè spoštovanjem

Kristina Zabukovič.

Tujci.

26. oktobra:

Evropa: Wagner iz Dunaja.
Pri Slonu: Friedman iz Dunaja. — Bocasini iz Trsta. — Meyer, Altschul iz Dunaja. — Mutzbauer iz Zagreba. — Fabiani iz Dunaja.

Javna izjava!!

Neugodne razmere nas silijo, da razpustimo svoj éta-blissement na Dunaji in da vso zalogo blaga razprodamo pod fabriško ceno.

Da urno razprodamo, prodamo za samo

gld. 6.15

sledede praktične in dobre predmete:

1 precizijska ura s prirodno verzično vred; jamči se za eno leto za pravilno hojo.	1 lom okinčana in z veksirnim zaporom.
1 mizna lampa s varnostnim gorivom, jako praktična.	1 klešče za sladkor, iz vedno bele kovine.
1 mizni prt, eleganten, pisan, iz fine angorske volne.	6 kosov arom. zdravilnega mila od dr. Duponta.
10 jeklorezov, kopije slavnih mojstrov, s katerimi se dve sobi lahko okinčate.	6 miznih nožev z močnimi rogovi in jeklenimi rezali.
1 kuhalni aparat za čaj, s katerim se v 2 minutah skuha najboljši čaj.	6 vilic z močnimi rogovi.
1 terakota-kip, ob enem gorivo, fino izdelan, kinča vsako salonsko mizo.	6 žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.
1 čomino, kompletan, v leseni skatli.	6 kavnih žlic, c. kr. patentiranih, vedno belih.
1 skatlija za sladkor, palisandrov les, z najlepšim kiporeznim delom.	1 žlica za juho, c. kr. patent, masivna.
	1 žlica za mleko, c. kr. patent, masivna.
	50 kosov.

Vseh teh naštetih 50 kosov stane skup samo

gld. 6.15.

Za vse predmete se jamči.

Naslov: Vereinigte Export-Kompagnie, Wien, Burgring 3.

Naročila z dežele proti povzetju urno. (250—8)

Zahvala.

Prijateljem za sočutje smrtne izgube

Franca Premrau, vit. pl. Premersteina, posestnika,

onim, ki so ranjcega na pokopališče spremili, kakor tudi godcem rudniške kapele in pevcem narodne čitalnice Idrijske za blagovoljno petje nagrobnic izreka najsrčnejšo zahvalo in priporoča dražega ranjcega v blag spomin.

Zalujoča ostala družina.

Ljubevče pri Idriji 25. okt. 1877. (323)

Zahvala.

Moja sveta dolžnost je, javno zahvaliti se „Društvu za bolne delavce“, za dobrotno podporo 149 gold. 80 kr., katero sva z ranjkim možem 8 mesecev, ob času njegove bolezn, uživala in brez katere bi bila živela v največji revščini.

Zategadelj priporočujem vsem delavcem in delavkam, naj se, kdor se še nij, — brzo vpišo v to dobrotno društvo.

Ana Perko,

(328) vdova malinarskega pomočnika.

Zahvala.

Dolžnost me veže, izreči najsrčnejšo zahvalo v svojem in v imenu svojega zamrlega moža

„Društvu za delavske bolnike“ za zdatno podporo 253 gl. 80 kr., katero je cela družina ob času bolezn ranjcega moža, oziroma očeta, dlje od enega leta prejemale, brez katere pomoči bi bila trpela hudo pomanjkanje.

Dolžnost mi je tedaj, omenjeno društvo vsem delavcem za najbolje priporočiti izmed vseh enakih za. odov.

Marija Petek,

(327) vdova komisijonarja.

Kopelji

v hotelu „pri Slonu“ v Ljubljani

so popolnem obnovljene, ter z vsemi potrebščinami in s telegrafom obskrbljene. Parna kopelj ima izvrstne

skropilne priprave, po načrtu g. Doberleta in je od 7. zjutraj poceni na razpolaganje p. t. občinstvu. Da-si še nij vse do cela izgotovljeno, snaži vendar, kolikor mogoče, do-bri in prijazni ter z dravi sluga vse zelo točno.

Na korist p. t. občinstva priporoča istinito omenjene naprave strokovnjak

(326)

Dr. Tanzer.

Vsem prijateljem in znancem v Savinjskeji dolini srčni: Z Bogom! o priliki moje preselitve iz Rečice v Zagreb. Na zdar! (324—1)

Ivan Selak.

Slovenski pravnik

dr. J. Razlaga od l. 1862

kupi se — kje? — pové opravništvo tega lista. (321—2)

Brez bolečine se delajo

operacije na zobéh

z narkozo razveselilnega gaza (Iustgas) — ali stiekoxidul-gazom. (322—2)

Umetne zobe in zobovja

po najnovejšej metodi brez bolečine vpostavlja zobni zdravnik Paichel, v Ljubljani, pri Hradeckega mostu, I. nadstropje.

■ Najboljše in najcenejše ■

obleke

za gospode, dečke in otroke!

Mestne, potne in lovske kožuhe

na veliko izbiro prodaje

M. Neumann,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11.

Potni kožuhi, s sedmogradci in šopni, podloženi po 45 gl.

Lovski kožuhi, z belo jag-

njetino

Menčikovi

Menčikovi iz lodna

Zimske suknje

Suknje za doma

Suknje za na lov iz lodna

Zimske hlače

in več.

Najnovejše in najelegantnejše

v konfekciji za dame.

■ Vuanje naročbe se izvršujó točno s povzetjem, kar komu ne gódi, zamenja lahko z drugim. (299—6)

Zavarovalno društvo „Victoria“.

Uljudno naznanjamo, da smo za vojvodstvo Kranjsko

Glavno zastopništvo

sè sedežem v Ljubljani ustanovili in za vodjo gospoda

Ignacija Valentinčiča

imenovali.

Vsled tega prosimo naše gg. zastopnike na Kranjskem, kakor tudi p. n. stranke, ki so pri našem društvu uže zavarovane, ali se zavarovati želé, da naj se odslej v vseh naše društvo zadevajóih razmerah na omenjenega gospoda obračati blagovoljivo.

Mej tem, ko gospoda Ignacija Valentinčiča še prav posebno p. n. posestnikom, ki zavarovanja proti škodi po ognju potrebujejo, — priporočamo, ostajemo

odličnim spoštovanjem

Najvišje opravilstvo zavarovalnega društva „VICTORIA“

Jos. Ort. Sellen.

V Gradci, dne 15. oktobra 1877.

Gledé na gornje naznanilo, kakor tudi gledé na to, da se bodo zavarovanja pri meni pod najugodnejšimi pogoji sklepala, ter da bode moja posebna skrb, p. n. stranke vsestransko zadovoljiti, — si dovoljujem slavno občinstvo na meni izročeno glavno zastopništvo prav posebno opozoriti, ter k prav obilnej udeležbi vabiti.

Ob enem tudi naše gg. zastopnike po deželi najtopleje priporočam, ter prosim, da se slavno občinstvo v zavarovalnih zadevah zaupno na-nje obrača.

Ponudbe za sprejem zastopništva na deželi, kakor tudi ponudbe za zavarovanja se sprejemajo v mojej pisarni:

kongresni trg šte. 7 (v Zvezdi),

kamor naj se mi tudi pisma pošiljajo. (320—2)

Odličnim spoštovanjem

Ignacij Valentinčič.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1877.